

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน: กรณีศึกษาการยึดและปิดล้อมท่าอากาศยานระหว่างประเทศ
ชื่อผู้เขียน	เฉลิมพงษ์ ชั่วสุวรรณ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ชลอ ว่องวัฒนาภิกุล อาจารย์ สมชาย พิพุทธวัฒน์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน โดยศึกษากรณีการยึดและปิดล้อมท่าอากาศยานระหว่างประเทศ ที่เคยเกิดขึ้นกับประเทศไทย รวมทั้งวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนหาแนวทางในการป้องกัน มิให้เกิดการยึดและปิดล้อมท่าอากาศยานระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

ผลจากการศึกษาพบว่า นอกเหนือจากภาคผนวกทั้ง 18 ภาคผนวก แห่งอนุสัญญาชิคาโก ค.ศ. 1944 แล้ว ยังมีความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นมาตรการป้องปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน อีก 4 ฉบับ คือ (1) อนุสัญญาโตเกียว ค.ศ. 1963 (2) อนุสัญญาเฮก ค.ศ. 1970 (3) อนุสัญญามอนทรีออล ค.ศ. 1971 และ (4) พิธีสารมอนทรีออล ค.ศ. 1988 ซึ่งในส่วนของประเทศไทยนั้น มาตรการทางกฎหมายที่เป็นมาตรการป้องปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ส่วนมากเกิดจากการอนุวัติตามความตกลงระหว่างประเทศที่ไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีหรือให้สัตยาบันเป็นหลัก ทั้งนี้ จากการศึกษาความตกลงระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในประเทศที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่า ในปัจจุบันไม่มีกฎหมายฉบับใดที่กล่าวถึงการห้ามยึดและปิดล้อมท่าอากาศยานไว้เป็นการเฉพาะ

สำหรับในส่วนของการบุกยึดและปิดล้อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานดอนเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปี พ.ศ. 2551 จนเป็นเหตุให้ท่าอากาศยานหลักของประเทศไทยต้องมีสภาพเสมือนถูกปิดตายเป็นระยะเวลาว่าหนึ่งสัปดาห์ ส่งผลกระทบและสร้างความเสียหายในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเป็นอันมาก เหตุการณ์ดังกล่าว ยังนับว่าเป็นครั้งแรกของโลกที่ประชาชนปิดล้อมท่าอากาศยาน แต่ไม่ใช่เป็นการก่อการร้าย แต่อาจถือเสมือนเป็นการชุมนุมประท้วงในที่สาธารณะ อีกทั้งยังพบว่าในประเทศไทยมิได้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะออกใช้บังคับแต่อย่างใด จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องนำกฎหมายอื่นที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ และมาตรการที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้ดำเนินการกับการชุมนุมสาธารณะโดยเฉพาะมาบังคับใช้โดยอนุโลม เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่า ในประเทศต่าง ๆ ที่มีระบอบประชาธิปไตย การใช้สิทธิและเสรีภาพย่อมมีขอบเขตจำกัดเสมอ ไม่มีสิทธิและเสรีภาพใดที่ไม่มีขอบเขตจำกัดเลย ซึ่งปัจจุบันหลายประเทศเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะเป็นเพียงการใช้สิทธิในระบอบประชาธิปไตย และการชุมนุมสาธารณะต้องเป็นการชุมนุมโดยสงบเท่านั้นจึงจะได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะนั้นก่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดต่อประชาชนที่มิได้เข้าร่วมกับการชุมนุมหรือมิได้เห็นด้วยการชุมนุม แต่ในส่วน of ประเทศไทย การชุมนุมของประชาชนชาวไทยจะได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489 แต่เสรีภาพประการนี้เป็นเสรีภาพที่อาจถูกจำกัดได้ หากเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนหรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย ดังที่ปรากฏในมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 34 และมาตรา 63 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แต่ก็ไม้อาจเป็นมาตรการเพียงพอที่จะป้องกันการชุมนุมสาธารณะที่นำไปสู่การบุกยึดหรือปิดล้อมท่าอากาศยานได้

ดังนั้น เพื่อให้มีการจัดเตรียมการป้องกัน และให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการควบคุมสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่การปิดล้อม และการให้บริการของท่าอากาศยานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ไม่ต้องอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะขึ้น เพื่อใช้เป็นมาตรการ

ทางกฎหมายในการรักษาความปลอดภัยในการบินพลเรือน มิให้เกิดเหตุการณ์บุกยึดและปิดล้อม
ท่าอากาศยานระหว่างประเทศ ดังเช่นที่ผ่านมา

คำสำคัญ: มาตรการทางกฎหมาย / การรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน / การยึดและปิดล้อม
ท่าอากาศยาน

Thesis Title	Legal Measures Concerning Civil Aviation Security: A Case Study on International Airport Seizure and Blockade
Author	Chalermpong Sewsuwan
Degree	Master of Laws
Supervisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Chalor Wongwattanapikul Lecturer Somchai Piputwat

ABSTRACT

The thesis aims to study legal measures concerning civil aviation security, with reference to a case study on the international airport seizure and blockade in Thailand and to explore the possibility of resolving these problems and the proper prevention measures against future seizure and blockade of international airports.

According to the study, apart from the 18 Annexes of the Chicago Convention 1944, there are four other international agreements which deal with the measures to prevent unlawful acts against security of civil aviation. These are (1) Tokyo Convention 1963 (2) Hague Convention 1970 (3) Montreal Convention 1971 and (4) Montreal Protocol 1988. For Thailand, any legal measures in this matter were the results of the implementation of these conventions into Thai law as state party to the respective agreements. However, it is found that none of these legal instruments and Thai laws deals specifically with the prevention of unlawful seizure and blockade of airports.

In November 2008 the People's Alliance for Democracy led a seizure and blockade of Suvarnabhumi International Airport and Donmeung International Airport with the results that the main airports of Thailand had to be closed for more than one week. The closure had big impacts and caused damages politically, economically and socially. Such an incident was the first in the

world where people staged a seizure and blockade of an airport but it was not deemed an act of terrorism. This incident was only regarded a public demonstration protest. But the study found that Thailand has never legislated any law to regulate public assembly in a public area. Thus the police had to adapt other available laws to deal with such public assembly in a public area, such as the Criminal Code B.E. 2499 the Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situation B.E. 2548.

The study finding shows that the use of rights and the freedom in a democratic country always have some limitation. There are no unlimited rights and freedom. At present, many countries regard the assembly in a public area as the normal application of the right in democratic system and such assembly in a public area has to be peaceful with minimum effects to the general or other people who disagree with the assembly. In Thailand the assembly by the people has been continually has been constitutionally provided since the Constitution of B.E.2489. However, for peace and public order, such constitutional freedom has to be subject to section 29, section 32 and section 63 of Constitution of B.E.2550. However these measures are not enough to prevent the public assembly against the seizure and blockade of international airports.

The author therefore proposes that in order to prevent such an incident and to prepare the authority with competence to control any situation which may cause the blockade and seizure of international airports and without having to resort to the Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situation B.E. 2548, a new legislation be enacted to deal with public assembly in a public area which covers legal measures against public assembly in areas that could affect the safety of international aviation. This could help prevent future blockade and seizure of international airports.

Keywords: Legal Measures / Civil Aviation Security / Airport Seizure and Blockade